

ENERGIE ȘI BIOMASĂ

Cuprins

- *Proiectul Energie și Biomasă în Moldova participă la Moldenergy 2012*
- *Grădinița din Ermoclia se încălzește cu energie din biomasă*
- *Raionul Ștefan Vodă este lider în utilizarea energiei din biomasă*
- *Proiectul Energie și Biomasă s-a lansat în Glodeni, Dondușeni, Râșcani și Soroca*
- *25 de sate din raioanele Dondușeni, Soroca, Râșcani și Glodeni au trecut în etapa finală de evaluare*
- *Profesorii din Moldova au participat la un curs de formare în domeniul energiei regenerabile și eficienței energetice*
- *Fiecare gospodărie casnică are suficientă biomasă pentru a-și încălzi casa pe timp de iarnă*

№ 3

Ianuarie-Februarie 2012

Proiectul Energie și Biomasă în Moldova Buletin electronic

Proiectul Energie și Biomasă în Moldova

Acest proiect este finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat, implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

ȘTIRI PROIECT

MOLDENERGY 2012

PROIECTUL ENERGIE ȘI BIOMASĂ ÎN MOLDOVA PARTICIPĂ LA MOLDENERGY 2012

Proiectul Energie și Biomasă va participa la Expoziția MOLDENERGY 2012. Expoziția internațională specializată de tehnologii de conservare a energiei, instalații termice și de alimentare cu gaze, echipamente de condiționare a aerului – MOLDENERGY se va desfășura la Chișinău în perioada 14-17 martie 2012, la MoldExpo.

În cadrul expoziției, Proiectul Energie și Biomasă va avea, de asemenea, un seminar de prezentare a proiectului. Doritorii de a obține mai multă informație despre noi și de a discuta cu experții proiectului sunt invitați să vină la standul Proiectului Energie și Biomasă în Moldova.

MOLDENERGY 2012 a ajuns la cea de-a șaisprezecea ediție. În 2011, la expoziție au participat 50 de companii, ale căror stand-uri au fost vizitate de peste 10.000 de persoane, dintre care peste jumătate de peste hotare. 9 din 10 vizitatori a fost un specialist în domeniu.

GRĂDINIȚA DIN ERMOCLIA SE ÎNCĂLZEȘTE CU ENERGIE DIN BIOMASĂ

Grădinița din Ermoclia, raionul Ștefan Vodă, este prima instituție încălzită cu energie produsă din deșeuri agricole, cu sprijinul Proiectului Energie și Biomasă în Moldova. Începând cu acest an, cei 170 de copii vin în încăperi încălzite cu energie din biomasă. „Avem aceeași temperatură ca și atunci când ne încălzeam grădinița cu gaz. Singura diferență sunt costurile de două ori mai mici la încălzire. De exemplu, anterior, pentru o perioadă de 13 zile grădinița cheltuia în medie 13-15 mii de lei, dar acum am cheltuit numai șapte mii de lei”, spune Svetlana Șargarovschi, directoarea grădiniței din Ermoclia, precizând că deja are planuri de investiție a banilor economisiți: vrea să reconstruiască terenul de joacă pentru copii.

În satul Ermoclia ideea de a se încălzi cu energie produsă local a prins din prima. Având exemplul de succes al altor comunități din raion ce se încălzesc cu energie din biomasă, locuitorii satului s-au antrenat în

competiția anunțată de Proiectul Energie și Biomasă în Moldova. În urma unui proces riguros de selectare și evaluare, proiectul propus de grădinița din Ermoclia a prins viață.

Pentru instalarea sistemului termic pe bază de biomasă, grădinița a beneficiat de sprijin financiar de circa 1 milion de lei din partea Proiectului Energie și Biomasă în Moldova, investiție ce a acoperit cheltuielile de proiectare și construcție a noii centrale termice, de conexiune la rețelele de apă și de electricitate, de construcție a rețelelor exterioare de distribuție a căldurii, a punctului termic ș.a. De cealaltă parte, și comunitatea a investit 426.000 lei, bani din care a fost construit depozitul de stocare a paielor balotate și au fost instalate geamuri și uși termopan, astfel fiind sporită eficiența energetică a clădirii grădiniței.

3 cifre în favoarea energiei din biomasă:

1

Doar biomasă folosită în scopuri energetice – paie, crengi de foc și deșeuri agricole – poate acoperi aproape 20 la sută din tot consumul anual de energie din țară.

2

Combustibilul obținut din biomasă este echivalent cu 70% din gazele naturale importate.

3

Cu energia din biomasă putem încălzi toate școlile și grădinițele din satele Moldovei.

Energia poate fi accesibilă pentru fiecare:

Valeriu LAZĂR,
Viceprim-Ministru, Ministru al Economiei:

„Grădinița din Ermoclia marchează începutul utilizării pe scară largă a combustibililor din biomasă în Republica Moldova și creează premise pentru o întregă nouă industrie. Pe lângă reducerea consumului de surse energetice importate, vom introduce în circuitul economic deșeurile agricole care vor fi transformate în combustibil și, respectiv, într-o nouă sursă de venit”

Dirk SCHUEBEL,
Șeful Delegației Uniunii Europene în Moldova:

„Europa și Moldova împărtășesc convingerea că cetățenii noștri au nevoie de energie furnizată sigur și la prețuri accesibile. Iată de ce politicile UE se focusează pe crearea unei piețe interne competitive în oferirea de servicii calitative la prețuri accesibile, în dezvoltarea surselor regenerabile de energie, în promovarea măsurilor de eficiență energetică. Sunt convins că acest eveniment va contribui semnificativ la promovarea energiei regenerabile în Moldova și va servi drept catalizator pentru un consum mai larg de combustibil din biomasă în Moldova”.

Kaarina IMMONEN,
Reprezentant permanent PNUD Moldova:

„Grădinița din Ermoclia este una din cele 43 de instituții publice din 8 raioane ale Republicii Moldova selectate în 2011 pentru instalarea sistemelor termice pe bază de biomasă în cadrul Proiectului Energie și Biomasă. În 2012, 12 noi raioane din Moldova au șansa să-și încălzească școlile, grădinițele, centrele comunitare cu energie din biomasă. Astfel încât până în 2014, cel puțin 130 de instituții publice rurale din toate regiunile țării să fie încălzite cu energie produsă local. Este cert că Republica Moldova dorește să schimbe realitatea energetică, astfel încât energia să devină mai accesibilă pentru fiecare”.

RAIONUL ȘTEFAN VODĂ ESTE LIDER ÎN UTILIZAREA ENERGIEI DIN BIOMASĂ

Cazanul pe baza de biomasa la Liceul din s. Antonești

Raionul Ștefan Vodă este racordat sută la sută la sistemul de gaze naturale. Cu toate acestea, autoritățile raionale își propun ca până la finele anului 25% din energia consumată să fie din surse regenerabile. „Scumpirea continuă a gazelor naturale, salariile mici și dependența de furnizorii externi au constituit principalele motive pentru care noul tip de energie a devenit atractiv”, susține Vasile Buzu, președintele raionului Ștefan Vodă. „Sunt mândru că datorită Proiectului Energie și Biomasă, 11 sate din raion își vor încălzi școlile, grădinițele cu energie din biomasă”, mai precizează V. Buzu.

Două din aceste comunități, Ermoclia și Popeasca, își încălzesc grădinița și, respectiv, școala cu energie produsă local de la începutul acestui an. Celelalte șapte sate (Palanca, Talmaza, Copceac, Olănești, Viișoara, Răscăieți și Crocmaz) au demarat lucrările de racordare la sisteme termice pe bază de biomasă, acestea fiind planificate a fi finalizate până în iunie. Suma totală a investiției în cele 11 sisteme termice din Ștefan Vodă ajunge la 12 mln. 759 mii lei, dintre care 10 mln. 386 mii fiind investiția Proiectului Energie și Biomasă, iar 2 mln. 212 mii lei cea a comunităților.

Raionul Ștefan Vodă este unul din primele raioane ce a pilotat sisteme termice pe bază de biomasă. Acum patru ani, Liceul din s. Antonești a renunțat la încălzirea pe bază de gaz în favoarea celei din biomasă. Bani economisiți la plata căldurii din biomasă au permis comunității să-i reinvestească în instalarea de cazane pe bază de biomasă la grădinița și centrul de arte din Antonești.

Sporirea numărului de instituții ce se încălzesc cu energie din biomasă a condus la crearea de noi afaceri, în raion activând deja cu succes două companii producătoare de brichete.

PROIECTUL ENERGIE SI BIOMASĂ S-A LANSAT ÎN GLODENI, DONDUȘENI, RÂȘCANI ȘI SOROCA

În prima lună din acest an, Proiectul Energie și Biomasă s-a lansat în raioanele Glodeni, Dondușeni, Râșcani și Soroca. Primarii, antreprenorii agricoli, directorii de instituții publice din satele raionului au participat la evenimentul public de prezentare a Proiectului Energie și Biomasă, finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat, implementat de PNUD Moldova.

Comunitățile rurale au aflat în detaliu despre condițiile pe care trebuie să le întrunească pentru a-și racorda școlile, grădinițele, centrele comunitare și alte instituții publice la sisteme termice pe bază de biomasă cu sprijinul Proiectului Energie și Biomasă. „Toate comunitățile rurale sunt încurajate să valorifice șansa de a instala în instituțiile publice sisteme eficiente de încălzire pe bază de biomasă. Satele participante la competiție vor trece câteva etape de selecție, unde vor trebui să probeze următoarele: (1) dovada sursei sigure de aprovizionare cu combustibil din biomasă și a resurselor financiare pentru achiziția combustibilului, (2) existența clădirilor publice adecvate pentru a fi racordate la sisteme de încălzire pe bază de biomasă, (3) existența depozitelor pentru stocarea combustibilului, (4) angajamentul și motivarea comunității de a accesa surse alternative de energie termică”, susține Alexandru Ursul, managerul Proiectului Energie și Biomasă în Moldova.

În 2012, Proiectul Energie și Biomasă își va demara activitățile în 13 noi raioane: Dondușeni, Florești, Glodeni, Râșcani, Soroca, Anenii Noi, Orhei, Rezina, Șoldănești, Ungheni, Basarabeasca, Cimișlia și Cahul.

Amintim că în 2011, primul an de activitate al Proiectului Energie și Biomasă, 35 de sate din 8

Lansarea Proiectului Energie și Biomasă la Glodeni

10/01/2012

raioane ale Republicii Moldova (Ștefan Vodă, Leova, Cantemir, Hâncești, Telenești, Sângerei, Fălești și UTA Gagauz Yeri) au demarat proiecte de instalare a sistemelor termice pe bază de biomasă în școli, grădinițe, centre de sănătate, cu sprijinul financiar al proiectului. Datorită noii surse de energie, 42 de clădiri vor fi încălzite cu energie din biomasă, peste 18.000 de persoane, dintre care 8542 copii, beneficiind direct de noua sursă energetică.

Proiectul Energie și Biomasă va fi activ în toate raioanele Republicii Moldova și va oferi numeroase beneficii pentru comunitățile rurale. Până în 2014, peste 130 de comunități rurale vor dispune de sisteme sigure și durabile de furnizare a energiei din biomasă, cu potențial de replicare în toată țara. Securitatea energetică locală și confortul termic al multor școli, grădinițe, clinici, centre comunitare vor fi sporite. În același timp, noi locuri de muncă vor fi create în urma stabilirii unor canale de distribuție a combustibilului din biomasă, la nivel local, astfel contribuind la asigurarea de noi surse de venit și la reducerea sărăciei în sate.

25 DE SATE DIN RAIOANELE DONDUȘENI, SOROCA, RÂȘCANI ȘI GLODENI AU TRECUT ÎN ETAPA FINALĂ DE EVALUARE

41 de comunități rurale din raioanele Dondușeni, Soroca, Râșcani și Glodeni și-au manifestat interesul de a-și încălzi instituțiile publice cu energie din biomasă, expedind scrisori de intenție pe adresa Proiectului Energie și Biomasă. Dintre acestea, 35 au corespuns rigorilor minime de selecție și au fost recomandate spre evaluare Comitetului de selectare al Proiectului Energie și Biomasă. În urma analizării ofertelor, 25 de sate au fost aprobate de Comitet pentru a trece în etapa finală de evaluare: raionul Glodeni (*Petrunea, Ustia, Camenca, Fundurii Vechi, Cuhnești, Cobani*), raionul Dondușeni (*Sudarca, Crișcăuți, Corbu, Baraboi, Țaul*), raionul Soroca (*Șolcani, Visoca, Schineni, Niorcani, Iorjnița, Bădiceni*), raionul Râșcani (*Duruitoarea Nouă, Gălășeni, Mihaileni, Borosenii Noi, Șaptebani, Aluniș, Vasileuți, Stiubeieni*).

Comitetul de selectare al Proiectului Energie și Biomasă este format din reprezentanți ai Ministerului Economiei, Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenției pentru Eficiență Energetică, PNUD și Delegația UE în Moldova.

PROFESORII DIN MOLDOVA AU PARTICIPAT LA UN CURS DE FORMARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI REGENERABILE ȘI EFICIENȚEI ENERGETICE

Peste 70 de profesori și directori de școli din 8 raioane ale Republicii Moldova au venit pe 27 ianuarie la Chișinău pentru a afla mai multă informație despre energia regenerabilă și eficiența energetică. Ei vor fi promotorii Inițiativei educaționale de promovare a energiei regenerabile și eficienței energetice, ce va fi lansată în primăvara acestui an în cadrul Proiectului Energie și Biomasă în Moldova.

Inițiativa educațională va cuprinde, pentru început, 38 de școli din satele ce își vor conecta pe parcursul anului 2012 instituțiile publice la sisteme termice pe bază de biomasă, cu sprijinul Proiectului Energie și Biomasă în Moldova, finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat, implementat de PNUD Moldova. Este vorba despre localitățile din raioanele Ștefan Vodă, Leova, Fălești, UTA Gagauz Yeri, Cantemir, Sângerei, Hâncești și Telenești.

Timp de două zile, profesorii au urmat un curs de instruire organizat de Institutul de Formare Continuă și Centrul Republican pentru Copii și Tineret GUTTA CLUB. Experți în energia regenerabilă și în științe ale educației au prezentat pedagogilor informație relevantă despre sursele alternative de energie, eficiența energetică, precum și tehnici educaționale moderne de transmitere în mod interactiv și participativ a cunoștințelor despre energia regenerabilă și potențialul utilizării acesteia în comunitate, instituție și familie.

„Este necesar ca școala prin intermediul cadrelor didactice, familiei și societății să dezvolte la tânăra generație acțiuni constructive față de utilizarea rațională a resurselor naturale și de valorificare a surselor energetice regenerabile”, a afirmat Mariana

Goraș, șef adjunct al Direcției învățământ preșcolar, primar și secundar, Ministerul Educației.

În lunile martie-mai, peste 2.600 de elevi ai claselor a VII-ea și a VIII-a vor fi antrenați în diverse activități educaționale dedicate energiei regenerabile și eficienței energetice: dezbateri, cluburi de discuții, excursii, lecții în format on-line, vizionarea și discutarea filmelor la tema energiei alternative, expoziții, concursuri de proiecte la temă ș.a..

„Nu e vorba doar de cunoștințe noi la un subiect actual. Copiii vor avea șansa să vadă pe viu ce este energia regenerabilă, în special biomasă, cum funcționează un sistem termic pe bază de deșeuri agricole în școala, grădinița sau centrul comunitar din satul lor. Ei vor cunoaște beneficiile reale ale accesării surselor alternative de energie și vor fi promotorii noii energii în comunitatea lor, familia, cercul de prieteni și apropiați. Ei vor deveni avocații energiei alternative în Moldova”, a spus Natalia Halaim, profesor de biologie și coordonator al Programului de promovare a energiei regenerabile SPARE în Moldova.

Inițiativa educațională privind energia regenerabilă și eficiența energetică este o parte distinctă a Proiectului Energie și Biomasă în Moldova care își propune crearea unei atitudini pozitive în rândul societății față de sursele alternative de energie, în special din biomasă.

FIECARE GOSPODĂRIE CASNICĂ ARE SUFICIENTĂ BIOMASĂ PENTRU A-ȘI ÎNCĂLZI CASA PE TIMP DE IARNĂ

„Persoanele ce își încălzesc casele cu gaze naturale sunt dispuse să își înlocuiască sistemul de încălzire cu unul pe bază de biomasă”, „În medie, o gospodărie casnică produce anual 3 tone de biomasă ce poate fi folosită pentru producerea de energie. Această cantitate, transformată în combustibil din biomasă, este suficientă pentru a încălzi o suprafață de 80 m² pe tot sezonul de încălzire”. Acestea sunt câteva din concluziile unui studiu realizat în cadrul Proiectului Energie și Biomasă în Moldova. Studiul și-a propus să cerceteze sistemele de încălzire pentru gospodăriile casnice bazate pe energia biomasei, echipamentul disponibil pe plan intern și internațional, precum și potențialul de aplicare a acestor tehnologii în Republica Moldova. Rezultatele studiului vor fi prezentate în cadrul unui eveniment public. Studiul a acoperit 1.300 de gospodării casnice rurale din toate raioanele Republicii Moldova.

CALENDARUL LANSĂRII PROIECTULUI ENERGIE ȘI BIOMASĂ ÎN 2012

Ianuarie	Glodeni, Dondușeni, Râșcani, Soroca.
Aprilie	Ungheni, Orhei, Rezina, Șoldănești, Florești
Iulie	Basarabeasca, Cimișlia, Cahul, Anenii Noi

CALENDARUL EVENIMENTELOR PROIECTULUI

21 Martie	Instruire la tema: “Balotarea, brichetarea și peletarea biomasei în scopuri energetice” în Bălți pentru antreprenorii din regiunile PEBM: Fălești, Telenești și Singerei
23 Martie	Comitetul de Selectare al Proiectului, evaluarea finală a proiectelor pentru investiții în comunitățile din raioanele Glodeni, Dondușeni, Râșcani și Soroca
12 Aprilie	Ședința Consiliului Național al Proiectului Energie și Biomasă

TENDERE LANSATE DE PROIECTUL ENERGIE ȘI BIOMASĂ

Proiectarea și construcția de sisteme termice pe bază de biomasă în Moldova, termen limită **26 martie, 16.30:**
<http://www.undp.md/tenders/details/502/>

Contacte:

29 Sfatul Țării Str, etaj 3, bir. 304, Chișinău, Moldova. Tel.: (+373 22) 839985, Tel/Fax: (+373 22) 839983
www.undp.md, e-mail: ina.zglavuta@undp.org

Buletinul electronic este produs de Proiectul Energie și Biomasă în Moldova. Proiectul, implementat în 2011-2014, are un buget total de 14,56 milioane Euro, acordați de Uniunea Europeană (14 milioane Euro) și de PNUD Moldova (560.000 Euro).

Opiniile exprimate în publicație nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene.

la cuprins